

MAGYAR NEMZET

Szerda, 1978. május 31.

Egy esztendő és egy hét a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban

Évfordulós esztendő volt az elmúlt év. Ady Endre emlékének az egész ország tisztelgett: ünnepiése programmá lett. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár névadójának 100. születésnapját szerényebb ünnepi övezte, méltóan Szabó Ervin szelleméhez, egyéniségéhez. Az elmúlt év más centenáriumokat is hozott: születésének 100. évfordulója alkalmából ekkor emlékezhetünk például Dohnányi Ernőre; s jubilált a fonográf is: tavaly volt 100. éve, hogy a zenélő masinát feltalálták.

Ezek az évfordulók is beleszóltak a Szabó Ervin Könyvtár programjába. Ezek az események egyúttal arra is utalnak: milyen sokágú, sokirányú tevékenységet folytat az ország legnagyobb közművelődési könyvtára. Az olvasók

a legváltozatosabb kérdésekre

várnak feleletet a könyvtárosoktól: egyikőjüket az érdeklí, mikor tartották meg először Magyarországon a Költészet Napját, másikójukat pedig, hogy ki írt verset az aradi vértanúkról. A tájékoztató szolgálatnak ilyen s hasonló kérdéseket kell naponta többször s úgyszólván azonnal megválaszolni. A villámkérdések mellett a könyvtárosoknak a nagyobb körültekintést, hosszadalmasabb utánajarást igénylő kérdésekre is fel kell készülniök. Ők állították össze például a Budapesti Történeti Múzeum számára a magyar címer történetéről vonatkozó irodalmat; a Savaria Cipőgyár dokumentációja számára pedig azt, hogy hogyan fejlődött Magyarországon a cipészet, a bőripar, sőt a láb-beli-divat.

A könyvtár a köztudatban mégis a könyvek — a szakés szépirodalom — otthona. Néhány ezzel kapcsolatos adat a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár teljes hálózatára vonatkozóan: a 32 fiókkönyvtárral együtt a Szabó Ervin könyvtárainak száma 91.

A teljes könyvállomány

az elmúlt év végén 3 164 209 volt, ebből csaknem 2 és fél millió a „hálozatban” található. Sokatmondó tény, hogy a könyvtár 1977-ben közel 11 millió forintot költött könyveszerzésre. Az olvasók — főleg, ami a legújabb irodalmat illeti — úgyszólván mindent megkaphatnak a könyvtárban.

Am a könyvtárnak speciális gyűjtőköre is van. Egyik ilyen a szociológia irodalmának teljességre törő gyűjtése, anyagának feldolgozása. Hogy a témakörrel kapcsolatos adatszolgáltatás minél teljesebb legyen, az utóbbi időben például 12 olyan fontos, új külföldi szociológiai folyóiratot rendeltek meg, amelyekhez ez idáig nem lehetett hozzáférni magyarországi könyvtárakban. A kutatók munkájának folyamatos segítése mellett a könyvtár arra is törekszik, hogy a szociológia terén a hazai és külföldi megrendelők bármilyen igényét kielégítse. Kecskemét és környéke tanyavilágáról például 60 tételes bibliográfiát állítottak össze a könyvtárban a Városépítési Tervező Intézet számára; a helsinki egyetem fölkérésére pedig a cigányságról szóló legújabb irodalmat vették számba egy 106 tételes bibliográfiában.

A könyvtár másik különös feladata

a Budapest-gyűjtemény

folyamatos gazdagítása. A beszerzés szokásos módozatai mellett — kötelesepéldányok, antikvárium vásárlások — a könyvtár a *maggyűjtőkkel* is felvette a kapcsolatot, s így — gyakran hirdetések révén — mind több különlegesség birtokába jut. Erdemes megemlíteni, hogy épp a legutóbbi időben sikerült szert tenniök egy sorozat 1848-as plakátra, kisnyomatványra, könyvre, térképre és kalendáriumra. Így azután az sem csoda, hogy *Nemeskürty István Kik érted haltak... című* könyvéhez a Budapest-gyűjtemény állította össze az 1848-49-es eseményeket bemutató képanyagot; s ugyancsak a könyvtár nyújt segítséget ah-

hoz, hogy a készülő *Csontváry-filmben* a századfordulós háttér hitelessé váljon.

A Budapest-gyűjtemény — amely tehát mindazt gyűjti, ami valamilyen formában kapcsolódik a fővároshoz — számos kiadványt is megjelentet. A „sámán”-költő centenáriuma alkalmából (a kifejezés Cs. Szabó Lászlótól származik) így látott napvilágot az *Ady Endre Budapestje* című összeállítás, amely a költő verseit, novelláit, levélrészleteit és publicisztikai személyvényeit tematikus válogatásban, nagyszámú képmeléklet kíséretében közölte. Ez év végén hasonló jellegű összeállítás jelenik meg az átomvizek hajósának centenáriuma alkalmából *Krúdy Gyula Budapestje* címmel.

A kiadványokról szólván feltétlenül meg kell említenünk a könyvtár bibliográfiai publikációit. A Szabó Ervin-bibliográfia mellett a közelmúltban látott napvilágot a Latin-Amerika vagy A Szovjetunió külpolitikájának irodalmát felölelő adattár; s a hasonló jellegű publikációk mellett a könyvtár most készíti elő *Fabri Zoltán, Weöres Sándor, illetve a magyar memoárirodalom bibliográfiáját*.

Mindent és minél gyorsabban kézre adni: így összegezhethetnénk a mai könyvtárak célját. A cél érdekében pedig a technika is betör a könyvtárakba. A Szabó Ervin például

ötéves mikrofilm-programot

dolgozott ki, éppen azért, hogy a társadalomtudományi szakágának megfelelő, de hiányzó folyóiratokat is az érdeklődők rendelkezésére bocsáthassa; s megvásárolt egy COSTAR-típusú gyorsmásoló készüléket, hogy közvetlenül is készíthessen dokumentum-másolatokat olvasói számára. A változás egyik legfőbb mutatója a zenei gyűjtemény nagymérvű gyarapodása: könyv-, kotta- és lemezállomány együttes száma megközelíti a 38 ezret. A gyűjtemény külön értéke, hogy — cserekapcsolatok révén — a könyvtárnak olyan dokumentumokat is sikerült megszereznie, amelyek másutt nem lelhetők fel.

A könyvek tisztelete, féltő szeretete egész éves kísérője e könyvtárak munkájának. Ezt bizonyítja a Szabó Ervin hálózati könyvtárainak gazdag programja is. A nyitottság természetes igény — s ma már szinte elképzelhetetlen bármelyik könyvtár élete is az író-olvasó találkozó, a felnőtteknek és gyermekeknek szervezett különféle programok nélkül. Az Ünnepi Könyvhét alkalmából a különbség is inkább csak anynyi: ezek a találkozók koncentráltan, egy hétre sűrítve jelentkeznek. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár hálózata ezúttal is gazdag választékkal várja olvasóit: a könyvkiadókkal közösen szervezett irodalmi estekre, népszerű művészek közreműködésével zenés irodalmi összejövetelekre. A könyv ünnepe ad ugyanakkor alkalmat *legjobb gyermekkönyv-illusztrátoraink*

14	613294	T	1248	S
14	621315	Zs	2021	S
14	630356	Pf	6222	S
14	638398	J	8394	Zs
14	649270	J	9286	Zs

027.4

244